

Het Kolfspel, een beeld van ons leven

Vrienden! als gij 't wel beziet,
 't Kolfspel is een beeld van 't leven:
 Al ons doen, ons ijv'ren, streven,
 Is een kolfspel, anders niet.
 Immers, hij die 't spel wil leeren,
 Tot vermaak, tot tijdverdrijf,
 Hij verschafft zich tot gerijf
 Ballen, elastiek als veëren,
 En een kolfje naar zijn hand.
 Die zoo speelt, hij speelt met oordeel,
 Speelt met overleg en voordeel,
 't Wint hem uit aan allen kant.
 Zoo ook hand'len stervelingen:
 Om den bal naar eisch te slaan
 Op de gladde levensbaan,
 Zoeken ze in hun oefeningen,
 Naar een deugdzaam kolfgerij:
 Heeft men dat naar wensch verkregen,
 'k Weet, men speelt zijn spel met zegen,
 In des levens maatschappij,
 Ieder spel, dat wij beginnen,
 Hangt geheel van 't uitslaan af:
 Is die uitslag ¹⁾ hard en straf,
 Zelden zullen wij het winnen;
 Wij gevoelen groote spijt.
 Knorrig krabben we achter de ooren
 Als het spel dan wordt verloren,
 Door onze onbedachtzaamheid,
 't Is het beeld van hem, mijn vrienden!
 Die den eersten levenstred
 Onbesuisd daar neder zet,
 Door geen rede ook is te binden.
 Ei! waar rust dan eens zijn voet,
 Als hij, na 't verbeuzeld leven,
 God zijn ziele weer moet geven
 En dit leven derven moet?
 Wikt en weegt gij uwe slagen,
 Knijpt gij goed de handen digt,
 Naar den paal het oog gerigt,
 Zonder daarbij veel te wagen,
 O, dan hebt gij goede kans.
 Zoo ook hij, die al zijn handel,
 Al zijn doen, zijn levenswandel,
 Wikt en weegt met een balans,
 Zulken doen steeds goede zaken,
 Winnen spellen voor en na,
 Zullen eenmaal, vroeg of spa,
 's Levens spel voordeelig staken.
 Loopt de bal niet naar uw wil,
 Schijnt fortuin u niet genegen,
 Murmureert niet, houdt u stil:

¹⁾ Eerste slag bij het kolven.

Want zoo lijdt hij, die niet schuldig
 Aan den bitt'ren tegenspoed,
 Die hij op zijn weg ontmoet:
 Onderworpen en geduldig;
 Baart het hem soms droefenis,
 Nogtans blijft hij trouw gelooven,
 Dat de Hemelheer, daarboven,
 Weet wat voor hem nuttig is.
 Is men onbedacht in 't spelen,
 Speelt er een uw bal in 't hok,
 't Zij onschuldig, 't zij uit wrok,
 Schikt u dan niet tot krakeelen,
 't Gaat ook zoo in 's levens spel:
 Wat men tegen u beginne,
 Welke listen men verzinne,
 Hoe men u misleide of kwell'
 Loerend op uw gouden schijven,
 Als een roover haakt naar buit,
 Wordt niet toornig, maar ziet uit:
 Kost het veel bedoord te blijven,
 't Is tot uw geluk, mijn kind!
 Heil u dan, mijn reisgezel!
 Als ge u wijslijk wilt gedragen,
 Wijslijk mikt en wikt uw slagen,
 Op de baan van 's levens spel.
 Dan zal u Godes gunst bestralen,
 Dan zult ge eenmaal, onverdeeld,
 Als ge uw spel hebt uitgespeeld,
 Ook den hoogsten prijs behalen.

Bovenstaand merkwaardig gedicht vonden wij bij de bespreking van het spreekwoord „Dat is een kolfje naar mijn hand” in het „Prenten-Magazijn voor de Jeugd”, door G. van Sandwijk, (4e jrg. 1845), een jeugdtijdschrift, dat omstreeks het midden der vorige eeuw bestond. Het tijdschrift was, geheel in den geest van den tijd, vooral leerend en moraliseerend en ingedeeld in zes groepen, t.w. geschiedenis, aardrijkskunde, spreekwoorden, kinderdeugden en kinderspelen, bijbelsche geschiedenis en natuurlijke historie.

Het gedicht zou ook van toepassing kunnen zijn op ons golfspel. Om goed golf te kunnen spelen, dient men ook „deugdzaam golfgerij” te bezitten. En wanneer de drive „hard en straf”, d.i. onbesuisd gespeeld wordt, „dan krabt menig speler zich knorrig achter de ooren als hij het spel door zijn onbedachtzaamheid verliest.” Ook bij het kolven werd den spelers den goeden raad gegeven, den stok steeds stevig vast te houden en „de handen goed digt te knijpen.”

Van het oud-Hollandsche kolven naar ons hedendaagsche golfspel is een heele evolutie, maar men ziet: Plus ça change, plus ça reste la même chose!